

A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 1 3 2 1 3 1 1 1

ŐSZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2013. augusztus 24., szombat / 120 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot és két pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

Az elemző-értékelő esszé alapjául szolgáló szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a **feladatlapba!** Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesírásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a pótlapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

MELLÉKLET A 2. CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

Igen, itt laktam már, és semmi egyéb tervem, célom vagy lehetőségem nem volt. Itt laktam, hogy ő naponta járhasson hozzám szabadon, és csak annak éltem, hogy élesszem és ébren tartsam a vágyait és szerelmét. Láttam és tudtam, hogy ő is belébonyolódik lassan, és egyéb kiút nem marad számára. Mert a közvélemény kegyesen már ellene is fordult. Az emberek látták ki-be járnai nálam; észrevettem, hogy rendszeresen lesnek az ablakomra idegen, alig ismerős sétálók is, és közbeszéd tárgya vagyunk megint. Az utcán tisztelettel, kíváncsisággal és ijedten néztek rám, mint valami bélyegesre.

Nem is volt okuk pedig!... Bizonyára... nem történt meg közöttünk minden, ami asszony és férfi között megtörténhet; bár én ma már sejtem, hogy a határok nem annyira élesek itt, mint általában hiszik. Sokszor, ha védekeztem a vágya ellen, feltámadt bennem valami szilaj, keserű elszántság hazárd szenvedélye, és azt gondoltam: „Ejh! Ki kellene fizetni, elébe dobni mindent egy dacos és büszke mozdulattal, és elbocsátani, hadd menjen! Kegyes lenni és ajándékosztó! Menjen békén, ne érezze megaláztattnak magát, és ne higgye, hogy kis szatócs módjára őrizgetem magam tőle, és fontossá teszem magam és becsessé így, hogy becsaljam valamibe, amihez bizonytalannal nincs szándéka vagy hajlandósága...” Sohase tanított senki erre a gondolatra, de éreztem, hogy ez úgy szebb, büszkébb, emberebb és úribb volna... De én nem tehettem úgy! Az én életem zsákutcába került. Minden, amit a magam emberi erejével próbáltam, összedőlt, sikertelen volt. Lehet, hogy az én hibámból jószerint; úgy látszik, nem voltam küzdésre és függetlenségre alkalmas! De más révén, egy *férfi révén* tudtam akarni erősen, mindig. Igen, a feleségévé kellennem; újra férjes asszonnyá, úrnővé; eltartott, védett élethez jutni, magam háztartását vezetni, és itt, itthon, Szinyéren megint. Szinte a régi életem visszatérését vártam ebben. Hogy Horváth másféle ember... hogy az anyagiak... ejh, majd csak lesz valahogy! Az különben sem az én dolgom!... Most csak védekezni, megállni tisztán, szívósan és számítva; és önzően és éberrel vigyázni, nehogy valami szörnyű kényszerhelyzetbe kerüljek; a szegény leigázott és megalázott asszony, a vigyázatlan, könnyelmű postamesternéhez hasonlóba. Nem, nem akartam.

A másikat akartam! És láttam és vártam, mint habozott, küzdött; néha elodázta a könnyelmű és lány emberek gesztusával, néha váratlanul csaknem a végső elhatározásig hajszolta magát, hogy másnap újra késlekedve élvezze a felelőtlen jelent. Végre is úgy lett, ahogy elképzeltem. Valami kívülről jött dologra (a vén Vodicska írt nekem megint dorgáló levelet, a fiamat emlegetve, akire a rossz hírem hárul), az én felháborodott sírásomra hirtelen, gyöngéd felindulással mondta: „Hát most már lesz, ahogy lesz! Ennek így kell történni!”

Az egész városnak izgalmas, nagy szenzáció volt a váratlan egybekelésünk!

És az emberek egyszerre nyájasak, melegek, jók és megbocsátók voltak velem szemben! Mintha csakugyan helyrehoztam volna valami hibát, kiengeszteltem volna őket valamiért, és ők jóleső-kegyesen visszafogadtak volna engem. Minden elsimult egy időre!

Furcsa egy cirkusz ez a világ!

Kafka Margit: Színek és évek (részlet)
Európa Könyvkiadó, 2007. 202–204.

Üres oldal

1. „...a jó házasságban nem a boldogság, hanem a stabilitás a lényeg.” (G. G. Marquez)

(Értekező iskolai irodalmi esszé Kaffka Margit Színek és évek és Doris Lessing A fű dalol című regénye alapján)

Szempontok:

- Ismertesse a két regény cselekményének helyét és idejét!
- Mutassa be Magda és Mary lánykori életformáját! Bizonyítsa, hogy a két nő élettörténetében megismétlődik anyáik sorsa! Magyarázza meg, hogyan szakítja meg Magda ezt a körforgást!
- A dolgozattímet értelmezve fejtse ki, milyen mértékben határozta meg annak igazságtartalma a szereplők sorsát! Foglaljon állást: egyetért Ön a címben megfogalmazottakkal?

2. „A házasság – tudomány.” (Balzac)

(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Kaffka Margit Színek és évek című regényének részlete alapján)

Szempontok:

- Ismertesse a szövegrészlet elbeszélésmódját, összegezze a regény ismeretében a közvetlen előzményeket!
- Mutassa be Magda célját, fejtse ki, mivel indokolja annak jogosultságát! Magyarázza meg, milyen szerepet játszik a külvilág szándékának megvalósításában! Vizsgálja meg, hogyan érez ő, és hogyan a férfi! Fejtse ki, Ön hogyan vélekedik Magda életszemléletéről!
- A dolgozattímet értelmezve fogalmazza meg, Ön szerint miért nem voltak eléggé jártasak a házastársak ebben a tudományban! Fejtse ki, teljes életnek tartja-e Ön Magda életét!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

